

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัญหาอาชญากรรมเป็นปัญหาของสังคม โดยที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลักในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในอดีตที่ผ่านมา การปราบปรามอาชญากรรมได้ประสบผลสำเร็จเพียงระดับหนึ่งเท่านั้น ยังไม่สามารถยุติปัญหาหรือเพิ่มความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินได้อย่างแท้จริง สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงได้ปรับเปลี่ยนยุทธวิธีจากเชิงรับมาเป็นเชิงรุก โดยการดำเนินงานชุมชนสัมพันธ์ที่มุ่งเน้นให้ประชาชนชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานของตำรวจอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยงานชุมชนสัมพันธ์เป็นความพยายามหนึ่งในหลายๆ วิถีทางที่มุ่งพัฒนาการปฏิบัติของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่ซับซ้อนและรุนแรงยิ่งขึ้นตามการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและเทคโนโลยี โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจที่มีผลกระทบจากวิกฤตการณ์ด้านการเงินซึ่งส่งผลโดยตรงต่อภาวะการว่างงานที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น ทำให้ปัญหาความยากจน ปัญหาครอบครัว รุนแรงยิ่งขึ้นเช่นกัน จึงนำไปสู่ปัญหาต่างๆ ของสังคมให้มีความรุนแรงยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการละเมิดสิทธิเด็กและสตรี และ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน นอกจากนี้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยียังก่อให้เกิดอาชญากรรมซึ่งไม่เคยปรากฏมาก่อน เช่น อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ อาชญากรรมเศรษฐกิจ เป็นต้น ซึ่งผ่านมารัฐดำเนินการดำเนินงานชุมชนสัมพันธ์สามารถดำเนินการได้ผลเป็นที่น่าพอใจ (สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2549 : 1)

“ในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจนั้น แม้จะมีกำลังมากมาย หรือมีอาวุธและมีเครื่องมือเครื่องใช้พร้อมมูลปานใดก็ตาม ถ้าปราศจากความร่วมมือจากประชาชนแล้วความพยายามทั้งหมดของตำรวจก็แทบจะไร้ผล” เป็นคำกล่าวของ พลตำรวจเอก ณรงค์ มหานนท์อดีตรองอธิบดีกรมตำรวจ เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจนครบาล (ประเสริฐ สุนทร, 2543 : 2)

ด้วยเหตุนี้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงมีแนวคิดที่เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพื่อนำไปสู่หนทางที่จะก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคมอย่างแท้จริง โดยมีการ

ปรับเปลี่ยนยุทธวิธีจากการปราบปราม และหันมาใช้ยุทธวิธี “การป้องกันนำการปราบปราม” มุ่งเน้นมาตรการป้องกันเป็นหลัก แล้วใช้มาตรการในการปราบปรามเป็นส่วนสนับสนุน ซึ่งมาตรการในการป้องกันดังกล่าว จะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความร่วมมือของประชาชนเป็นสำคัญ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้จัดทำโครงการชุมชนสัมพันธ์เพื่อเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสริมสร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ต่อกันระหว่างตำรวจกับประชาชน ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนกิจการตำรวจและมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติดและปัญหาด้านอื่น ๆ ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนให้มีขีดความสามารถยิ่งขึ้นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด อุบัติภัยและปัญหาอื่น ๆ

การปฏิบัติงานตามแผนชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ตลอดระยะเวลาแรกในช่วงปี พ.ศ.2531-2534 ซึ่งได้ถูกกำหนดไว้ในแผนสำนักงานตำรวจแห่งชาติแม่บท ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2530-2534) ถือได้ว่าเป็นการเริ่มต้นวางรากฐานให้มีการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ มีแบบแผนที่ชัดเจน โดยการดำเนินงานระยะที่สองในปี พ.ศ. 2535-2539 เป็นการธำรงความต่อเนื่องและขยายการปฏิบัติให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ในระยะที่สาม ภายใต้แผนสำนักงานตำรวจแห่งชาติแม่บท ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2540-2545) ซึ่งรูปแบบการปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับยุคสมัย และในระยะที่สี่ ภายใต้แผนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2545-2549) ได้ปรับแผนด้านชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เป็นแผนด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แผนงานแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน โดยกำหนดเป้าหมายงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและอาชญากรรมพิเศษ และงานส่งเสริมเผยแพร่ความรู้และแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการให้ข้อมูลข่าวสาร รู้จักการป้องกันตนเองในขั้นต้น ตลอดจนกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติดร่วมกันและปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพสังคมและวัฒนธรรมของประเทศไทย ตัวอย่างเช่น โครงการสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม เพื่อเป็นการช่วยเหลือทางราชการอีกส่วนหนึ่ง (สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. 2549 : 2)

ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการดังกล่าว สถานีตำรวจภูธรเหล่าต่างคำ อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดหนองคาย ตำรวจภูธรภาค 4 และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงได้พยายามที่จะแสวงหาความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่จากประชาชน

ชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ให้มากที่สุดเพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจงานในหน้าที่ตำรวจดีขึ้น รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตน มีการแนะนำความรู้ ให้รู้จักป้องกันตนเองและครอบครัวได้รอดพ้นจากอาชญากรรม และอุบัติเหตุต่าง ๆ ตลอดจนให้ความสนใจในกิจการของตำรวจ ให้การสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการแจ้งข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ยาเสพติดและปัญหาอื่น ๆ ด้วยความเต็มใจ โดยกระตุ้นให้ประชาชนมีความตระหนักรู้เสมอว่า ปัญหาเหล่านั้นเป็นปัญหาของสังคมที่ทุกคนและทุกฝ่ายจะต้องร่วมแรงร่วมใจกันช่วยกันแก้ไขและไม่ถือว่าเป็นภาระหน้าที่ของตำรวจฝ่ายเดียว ดังนั้นการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมต้องเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกฝ่ายในสังคม และเปิดกว้างให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นเพื่อเสนอข้อคิดเห็น อันเป็นการปรับตัว ปรับองค์กรไปสู่การเป็นตำรวจของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ถ้าพิจารณาในแง่ของความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน สามารถแยกความสำคัญได้ เช่น (สมบูรณ์ นันทวงศ์, 2542 : 18-19)

1. เนื่องจากการยอมรับว่าประชาชนในชุมชนเป็นผู้รู้ถึงสภาพปัญหาและความต้องการต่างๆ ของชุมชนตนเองเป็นอย่างดี ทั้งนี้เพราะเป็นผู้อาศัยในพื้นที่นั้นมานานอย่างต่อเนื่อง จึงน่าจะรู้เรื่องราวของปัญหาและความต้องการ ดังนั้นการที่ประชาชนในชุมชนนั้นๆ ซึ่งเป็นผู้ที่ทราบปัญหาและความต้องการ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในขั้นตอนต่างๆ ของการพัฒนา จึงน่าจะเป็นสิ่งที่ดีเพื่อที่จะได้สร้างความรู้สึกรู้สึกเป็นเจ้าของ และการแก้ปัญหาของชุมชน ได้อย่างตรงจุดกับความต้องการมากขึ้น

2. เนื่องจากตระหนักว่า แนวคิดของการพัฒนาชุมชน ในลักษณะที่จะใช้รูปแบบเดียวกันทั่วประเทศเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ทั้งนี้เพราะสภาพปัญหาความต้องการ ตลอดจนสภาพภูมิศาสตร์พื้นที่ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ค่านิยม และวัฒนธรรมของแต่ละชุมชนมีความแตกต่างกัน ฉะนั้น การที่จะให้รูปแบบของการพัฒนาชุมชนเป็นรูปแบบเดียวกันทั่วประเทศนอกจากจะเป็นการแก้ไขปัญหาไม่ตรงจุดแล้ว ยังอาจสร้างความล้มเหลวในการดำเนิน โครงการสร้างการพัฒนาชุมชนได้ง่าย โดยเฉพาะถ้าชุมชนไม่ยอมรับ ไม่ให้ความร่วมมือหรือต่อต้านในสิ่งที่บังคับหรือชี้นำให้เขา เป็นต้น และ ชูเกียรติ ลีสุวรรณ (2541: 21) กล่าวว่า แนวความคิดเรื่องการมีส่วนร่วมเกิดขึ้นจากความเชื่อที่มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีปัญญา ตระหนักรู้และควบคุมสิ่งแวดล้อมได้ ดังนั้นมนุษย์ไม่ว่าจะอยู่ห่างไกลเพียงใดจึงควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อชีวิตเขาเอง นอกจากนั้นแล้วการมีส่วนร่วมยังช่วยลดปัญหาความแปลกแยก เนื่องจากการนำเข้าสู่สิ่งต่าง ๆ จากภายนอกเข้าไปในชุมชนนั้นด้วย การมีส่วนร่วม

ไม่ได้หมายความว่าแค่ว่าการมีส่วนร่วมช่วยเหลือสนับสนุน โครงการเท่านั้นแต่ยังรวมไปถึงขั้นตอนสำคัญอย่างเช่นการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการนั้นๆด้วย นอกจากนี้ อเนก นาคนบุตร (2536 : 23) ยังได้กล่าวถึงยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในรูปขององค์กร กลุ่ม เครือข่าย ซึ่งมี 3 ระดับ คือ ระดับที่หนึ่ง กระบวนการพัฒนาในระดับปัจเจก ซึ่งในท้องถิ่นจะมี “ปัญญาชน” ที่มีความสามารถในการวิเคราะห์ คิดค้น ลงมือทำ และสรุปบทเรียนจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสมผสานกับความรู้ เทคโนโลยีจากภายนอก และนำเข้าไปจากนักพัฒนาโดยการศึกษาดูงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากเวทีเสวนา เพื่อให้เกิดการวิเคราะห์ ตัดสินใจ ลงมือทำ จากการลองผิดลองถูก ระดับที่สอง กระบวนการพัฒนาองค์กร/กลุ่ม และระดับหมู่บ้าน นักพัฒนาจะเป็นผู้กระตุ้นให้ชาวบ้านเกิดการเรียนรู้ โดยการจัดเวทีการวิเคราะห์ปัญหาในหมู่บ้านและกระจายไปสู่หมู่บ้านข้างเคียง กระบวนการวิเคราะห์ของกลุ่มชาวบ้านจะก่อให้เกิดการจัดตั้งคณะกรรมการ การแข่งขันหาบทความรับผิดชอบและการจัดตั้งรับรองกฎระเบียบของชุมชนในด้านต่าง ๆ ระดับที่สาม กระบวนการพัฒนาเครือข่ายและองค์กรระหว่างหมู่บ้าน การยกระดับการจัดการองค์กรของชาวบ้าน โดยให้มีการเชื่อมโยงองค์กร 2 ระดับ เป็นเครือข่ายเพื่อร่วมกันจัดการและแก้ปัญหาในระดับที่กว้างขึ้น เป็นต้น

ดังนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการสำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ มีความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาของชุมชนและเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามปัญหาอาชญากรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้วิจัยในฐานะเป็นข้าราชการตำรวจ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่องานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในคํานงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการสำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการสำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ที่มีเพศ อายุ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนในการมีส่วนร่วมพัฒนางานด้านตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ของสถานีตำรวจภูธรเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง
2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามเพศ อายุ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ มีส่วนร่วมในโครงการตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. พื้นที่ ได้แก่ หมู่บ้านที่ชุดปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ของสถานีตำรวจภูธรเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย เข้าปฏิบัติงานตามโครงการตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ประจำปีงบประมาณ 2554 ประกอบด้วย 3 ตำบล 5 หมู่บ้าน ได้แก่ ตำบลเหล่าต่างคำ บ้านโนนตาล หมู่ที่ 6 ตำบลทุ่งหลวง บ้านโนนสว่าง หมู่ที่ 3 บ้านโนนรุ่งเรือง หมู่ที่ 10 และตำบลสร้างนางขาว บ้านคำบอน หมู่ที่ 8 บ้านคอนสนุก หมู่ที่ 4 อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย
2. ประชากร การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาจากประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 2,527 คน ที่อาศัยอยู่ประกอบด้วย 3 ตำบล 5 หมู่บ้าน ได้แก่ ตำบลเหล่าต่างคำ บ้านโนนตาล หมู่ที่ 6 ตำบลทุ่งหลวง บ้านโนนสว่าง หมู่ที่ 3 บ้านโนนรุ่งเรือง หมู่ที่ 10 และตำบลสร้างนางขาว บ้านคำบอน หมู่ที่ 8 บ้านคอนสนุก หมู่ที่ 4 อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย (ที่มา : ที่ว่าการอำเภอโพธิ์ชัย ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554)

2.1 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 346 คน ที่อาศัยอยู่ประกอบด้วย 3 ตำบล 5 หมู่บ้าน จากประชากรทั้งหมด 2,527 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปร ในการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปร ดังนี้ คือ

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

3.1.1 เพศ

3.1.2 อายุ

3.1.3 หมู่บ้านที่อาศัยอยู่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการสำรวจชุมชนและ
มวชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย
ดัดแปลงจากกรอบแนวคิดของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (อ้างถึงใน สมพาน จันเงิน, 2550 : 35)
แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

3.2.1 ด้านศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชน

3.2.2 ด้านการวางแผน

3.2.3 ด้านปฏิบัติการกิจกรรมการพัฒนา

3.2.4 ด้านการติดตามและประเมินผล โครงการ

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจความหมายของศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัย
จึง ได้ให้คำนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

1. สถานีตำรวจภูธรเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย หมายถึง
หน่วยงานหนึ่งของกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดหนองคาย ตำรวจภูธรภาค 4 และ
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประกอบด้วยพื้นที่รับผิดชอบ 3 ตำบล 5 หมู่บ้าน ได้แก่
ตำบลเหล่าต่างคำ บ้านโนนตาล หมู่ที่ 6 ตำบลทุ่งหลวง บ้านโนนสวาท หมู่ที่ 3 บ้านโนนรุ่งเรือง
หมู่ที่ 10 และตำบลสร้างนางขาว บ้านคำบอน หมู่ที่ 8 บ้านคอนสนุก หมู่ที่ 4 อำเภอโพธิ์ชัย
จังหวัดหนองคาย

2. ชุดปฏิบัติการชุมชนและมวชนสัมพันธ์ หมายถึง ข้าราชการตำรวจสถานี
ตำรวจภูธรเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งจากสถานี
ตำรวจภูธรเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ให้ปฏิบัติงานด้านชุมชนและ
มวชนสัมพันธ์ ประจำปีงบประมาณ 2554

3. ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ในหมู่บ้านเป้าหมายที่ชุด
ปฏิบัติการชุมชนและมวชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์ชัย
จังหวัดหนองคาย เข้าปฏิบัติงานโครงการสำรวจชุมชนและมวชนสัมพันธ์ ประจำปี
งบประมาณ 2554 จำนวน 3 ตำบล 5 หมู่บ้าน ได้แก่ ตำบลเหล่าต่างคำ บ้านโนนตาล หมู่ที่ 6

ตำบลทุ่งหลวง บ้านโนนสาวท หมู่ที่ 3 บ้านโนนรุ่งเรือง หมู่ที่ 10 และตำบลสร้างนางขาว บ้านคำบอน หมู่ที่ 8 บ้านคอนสนุก หมู่ที่ 4 อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

4. การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนหรือชุมชนพัฒนาซึ่งความสามารถของตนเอง ในการจัดการและควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากรและปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในสังคมเพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต ทางเศรษฐกิจและสังคม ตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรีในฐานะสมาชิกสังคมในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการรับรู้และภูมิปัญญา ซึ่งแสดงออกในรูปการตัดสินใจในการกำหนดวิถีชีวิตของตนเอง ทั้งนี้ได้ศึกษาประชาชนอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ในหมู่บ้านเป้าหมายเข้าร่วมโครงการสำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ประจำปีงบประมาณ 2554 กับชุดปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ของสถานีตำรวจภูธรเหล่าต่างคำ อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

4.1 ด้านการศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชน หมายถึง ประชาชนได้มีส่วนร่วมในโครงการสำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรเหล่าต่างคำ อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย ในด้านการศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชน ได้แก่ ได้ร่วมประชุม เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชน ได้ร่วมแสดงความคิดเห็น ระบุปัญหา และความต้องการของชุมชน ได้ร่วมเสนอปัญหาและความต้องการของประชาชน ได้ร่วมกำหนดวัตถุประสงค์และแนวทางแก้ปัญหาของชุมชน และได้ร่วมศึกษาปัญหาโดยใช้ข้อมูลประกอบ

4.2 ด้านการวางแผน หมายถึง หมายถึง ประชาชนได้มีส่วนร่วมในโครงการหมู่บ้านชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรเหล่าต่างคำ อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย ในด้านการวางแผน ได้แก่ ได้ร่วมประชุมวางแผน ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในการวางแผน ได้ร่วมวางแผนแก้ไขปัญหาเร่งด่วน ได้ร่วมในการวางแผนการปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนา และได้ร่วมเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาชุมชน

4.3 ด้านปฏิบัติการกิจกรรมการพัฒนา หมายถึง ประชาชนได้มีส่วนร่วมในโครงการสำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรเหล่าต่างคำ อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย ในด้านปฏิบัติการกิจกรรมการพัฒนา ได้แก่ ได้ร่วมรับผิดชอบงานพัฒนา ได้ร่วมใช้แรงงานพัฒนาตามโครงการ ได้ร่วมบริจาคทุนทรัพย์ในการพัฒนาตามโครงการ ได้ร่วมสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์การพัฒนา และได้ร่วมเสนอแนะระหว่างดำเนินการตามโครงการ

4.4 ด้านการติดตามและประเมินผลโครงการ หมายถึง ประชาชน ได้มีส่วนร่วมในโครงการสำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย ในด้านการติดตามและประเมินผลโครงการ ได้แก่ ได้ร่วมติดตามผลการปฏิบัติงานตามโครงการ ได้ร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการ ได้ร่วมตรวจสอบงานโครงการ ได้ร่วมรับผิดชอบต่อโครงการ และได้ร่วมดูแลและรักษาหลังโครงการเสร็จสิ้น

5. โครงการสำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ หมายถึง งานปฏิบัติการด้านชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย ประจำปีงบประมาณ 2554 โดยมีชุมชนเป้าหมาย จำนวน 5 หมู่บ้านต่อปี

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้สามารถไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาศักยภาพของชุดปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการสำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพ